

T.C. YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

E. 2014/2-32 K. 2015/1655

T. 17.6.2015

- **BOŞANMA DAVASI (Evlilik Birliğinin Temelinden Sarsılması ve Şiddetli Geçimsizlik Nedenine Dayalı/Ceza Mahkemesi Kararı İle Davacının Davalı Eşe Karşı Kasten Yaralama Suçundan Dolayı Ceza Aldığı - Davalı Kadına Atfı Mümkün Hiçbir Kusurun Bulunmadığının Gözetilmesi Gerektiği)**
- **KUSUR (Davacı İle Davalının Arasında Yaklaşık On Yedi Yıldır Geçimsizlik Bulunduğu - Davacının Davalıya Sürekli Küfür Ettiği/Onur Kırıcı Sözler Söylediği ve Davalıyı Darp Ettiği/Davacının Davalıyı Devamlı Olarak Evden Kovduğu/Davalı Kadına Atfı Mümkün Hiçbir Kusurun Bulunmadığı)**
- **EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMELİNDEN SARSILMASI (Boşanma - Davacı İle Davalının Arasında Yaklaşık On Yedi Yıldır Geçimsizlik Bulunduğu/Davacının Davalı Eşe Karşı Kasten Yaralama Suçundan Dolayı Ceza Aldığı/Davalı Kadına Atfı Mümkün Hiçbir Kusurun Bulunmadığının Gözetilmesi Gerektiği)**
- **TANIK BEYANLARI (Dosyada Mevcut Tanık Beyanlarında Davacının Davalıya Sürekli Küfür Ettiği Onur Kırıcı Sözler Söylediği ve Davalıyı Darp Ettiği ve Davacının Davalıyı Devamlı Olarak Evden Kovduğunun Belirtiliği - Davalı Kadına Atfı Mümkün Hiçbir Kusurun Bulunmadığı/Boşanma Davası)**

4721/m.166

ÖZET : Dava, evlilik birliğinin temelinden sarsılması ve şiddetli geçimsizlik nedenine dayalı boşanma ile manevi tazminat istemine ilişkindir. Somut olayda; dosyada mevcut tanık beyanlarında, davalının zaman zaman evden ayrıldığı ve torun bakmak için oğlunun yanına gittiği, davacı ile davalının arasında yaklaşık 17 yıldır geçimsizlik bulunduğu, davacının davalıya sürekli küfür ettiği, onur kırıcı sözler söylediği ve davalıyı darp ettiği, davacının davalıyı devamlı olarak evden kovduğu belirtilmiştir. Diğer yandan Ceza Mahkemesi kararı ile davacının davalı eşe karşı kasten yaralama suçundan dolayı ceza aldığı da anlaşılmaktadır. Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere ve özellikle, Türk Medeni Kanununun 166/2. maddesine göre boşanmaya karar verilebilmesi için davalının az da olsa kusurunun bulunmasının gerekmesine, somut olayda davalı kadına atfı mümkün hiçbir kusurun bulunmadığının anlaşılmasına göre, Hukuk Genel Kurulunca benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

DAVA : Taraflar arasındaki "boşanma ve manevi tazminat" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İzmir 10. Aile Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 18.07.2012 gün, 2011/844 E.,2012/647 K. sayılı kararın incelenmesi davalı tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 20.03.2013 gün, 2012/21572 E. –2013/7508 K. sayılı bozma ilamı ile;

(... Davalı kadının 26.02.2012 tarihli celsedeki beyanı af niteliğinde kabul edilemez. Toplanan delillerden davacı kocanın eşine sürekli şiddet uyguladığı, hakaret ettiği, eşinin ihtiyaçlarını gidermediği, boşanmaya sebep olan olaylarda tamamen kusurlu olduğu; davalı kadının ise kusurlu bir davranışının varlığının

kanıtlanamadığı anlaşılmaktadır. Türk Medeni Kanununun 166.maddesi hükmünü tamamen kusurlu eşin de dava açabileceği ve yararına boşanma hükmü elde edebileceği biçiminde yorumlamamak ve değerlendirmemek gerekmektedir.Çünkü böyle bir düşünce, kimsenin kendi eylemine ve tamamen kendi kusuruna dayanarak bir hak elde edemeyeceği yönündeki temel hukuk ilkesine aykırı düşer.Diğer taraftan gene böyle bir düşünce tek taraflı irade ile sistemimize aykırı bir boşanma olgusunu ortaya çıkarır. Boşanmayı elde etmek isteyen kişi karşı tarafın hiçbir eylem ve davranışı söz konusu olmadan, evlilik birliğini, devamı beklenmeyecek derecede temelinden sarsar, sonrada mademki birlik artık sarsılmış diyerekten boşanma doğrultusunda hüküm kurulmasını talep edebilir. Öyle ise Türk Medeni Kanununun 166.maddesine göre boşanmayı isteyebilmek için tamamen kusursuz ya da az kusurlu olmaya gerek olmayıp daha fazla kusurlu bulunan tarafın dahi dava hakkı bulunmakla beraber, boşanmaya karar verilebilmesi için davalının az da olsa kusurunun varlığı ve bunun belirlenmesi kaçınılmazdır. Az kusurlu eş boşanmaya karşı çıkarsa bu halin tespiti dahi tek başına boşanma kararı verilebilmesi için yeterli olamaz. Az kusurlu eşin karşı çıkması hakkın kötüye kullanılması niteliğinde olmalı, eş ve çocuklar için korunmaya değer bir yararın kalmadığı anlaşılmalıdır. (TMK.md.166/2). Mevcut olaylara göre evlilik birliğinin, devamı eşlerden beklenmeyecek derecede, temelinden sarsıldığı kuşkusuzdur. Ne var ki bu sonuca ulaşılması tamamen davacının tutum ve davranışlarından kaynaklanmış olup, davalıya atfı mümkün hiçbir kusur gerçekleşmemiştir. Bu durumda açıklanan nedenle isteğin reddi gerekirken yasa hükümlerinin yorumunda yanılıya düşülerek boşanmaya karar verilmesi usul ve kanuna aykırıdır...),

Gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : Dava, evlilik birliğinin temelinden sarsılması ve şiddetli geçimsizlik nedenine dayalı boşanma ile 25.000.00 TL manevi tazminat istemine ilişkindir.

Davacı koca vekili; müvekkili ile davalı kadının 1974 yılında evlendiklerini, davacı kocanın yaklaşık 10 yıl kadar önce geçirdiği rahatsızlık nedeniyle çalışamaz hale geldiğini ve bakıma muhtaç duruma düştüğünü, davalı kadının ise rahatsızlığı ileri sürerek davacı kocaya karşı sözlü ve fiili tacizlerde bulunduğunu, müşterek hayatın davacı koca için çekilmez bir hale geldiğini beyanla tarafların boşanmalarını ve 25.000.00 TL manevi tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı kadın; evliliğin bitmesinde kendisinin kusurunun bulunmadığını, davacı koca ile biraraya gelmelerinin mümkün olmadığını belirterek boşanmalarını, ayda 500,00 TL tedbir ve yoksulluk nafakası ile 50.000,00 TL maddi, 50.000,00 TL manevi tazminata hükmedilmesini, .. plakalı aracın evlilik birliği içinde alınması nedeniyle aracın yarı hissesinin kendisine verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Davalı taraf 12.06.2012 tarihli celsede ise; davacı tarafa yazdığı belgeleri hatırlamadığını, ancak kendisi tarafından yazılmış olabileceğini, hangi tarihte yazıldığını bilmediğini, davacının hasta olduğu dönemde kendisinin davacıya bu tür mektuplar yazmasının mümkün olmadığını beyanla, kocasını sevdiğini ifade etmiştir.

Yerel Mahkemece; davanın, Türk Medeni Kanunu'nun 166/1. maddesinde düzenlenen, evlilik birliğinin temelinden sarsılmasına dayalı boşanma isteğine ilişkin olup, İzmir 5. Sulh Ceza Mahkemesinin 2011/1195

Esas 2012/1446 Karar sayılı eşe karşı kasten yaralama dosyası ile sanık M. D.'un katılan H. D.'a karşı işlediği eylem nedeniyle 3.000,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına ve sanık hakkında verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması ile 5 yıl müddetle denetim süresine tabi tutulmasına karar verildiği, ceza dosyası, tanık beyanları ve belgelere göre; davacı kocanın, davalı kadına şiddet uyguladığı, ancak; davalı kadının 12/06/2012 tarihli celsede boşanmak istemediğine ilişkin beyanı dikkate alınarak kocanın kusurlu davranışlarının kusur tespitinde dikkate alınmadığı, davacı kocanın nefes darlığı rahatsızlığı olmasına rağmen, davalı kadının torununa bakmak için oğlunun yanına gittiği, çoğu zaman oğlunun yanında kaldığı, yine davacı kocaya yazdığı not dikkate alındığında (TMK madde [184/1.fıkra 1. bent](#)) eşler arasındaki evlilik birliğinin, ortak hayatı sürdürmelerinin kendilerinden beklenmeyecek derecede temelinden sarsıldığı ve evliliğin devamında korunmaya değer bir yarar bulunmadığı gerekçesiyle boşanma davasının kabulüne karar verilmiştir.

Davalı kadının temyizi üzerine karar, Özel Daire'ce yukarıda başlık bölümünde gösterilen nedenlerle bozulmuştur.

Yerel mahkemece, önceki kararda direnilmiş; hükmü temyize davalı kadın vekili getirmiştir.

Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; davalı kadının, davacı kocanın rahatsızlığı olmasına rağmen, davalının torununa bakmak için oğlunun yanına gitmesi, çoğu zaman oğlunun yanında kalması, yine davacı kocaya karşı gerçekleştirdiği söz ve eylemlerin kusur olarak kabul edilip edilemeyeceği ve davalı kadının 12.06.2012 tarihli celsedeki beyanının af niteliğinde olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun "Evlilik Birliğinin Sarsılması" başlıklı 166. maddesi;

"Evlilik birliği, ortak hayatı sürdürmeleri kendilerinden beklenmeyecek derecede temelinden sarsılmış olursa, eşlerden her biri boşanma davası açabilir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen hâllerde, davacının kusuru daha ağır ise, davalının açılan davaya itiraz hakkı vardır. Bununla beraber bu itiraz, hakkın kötüye kullanılması niteliğinde ise ve evlilik birliğinin devamında davalı ve çocuklar bakımından korunmaya değer bir yarar kalmamışsa boşanmaya karar verilebilir..."

Hükmünü içermektedir.

Somut olayda; dosyada mevcut tanık beyanlarında, davalının zaman zaman evden ayrıldığı ve torun bakmak için oğlunun yanına gittiği, davacı ile davalının arasında yaklaşık 17 yıldır geçimsizlik bulunduğu, davacı M.'nin davalı H.'ya sürekli küfür ettiği, onur kırıcı sözler söylediği ve davalıyı darp ettiği, davacının davalıyı devamlı olarak evden kovduğu belirtilmiştir. Diğer yandan İzmir 5. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 09.05.2012 tarihli 2011/1195 E, 2012/1446 K sayılı kararı ile M.'nin davalı eşe karşı kasten yaralama suçundan dolayı ceza aldığı da anlaşılmaktadır.

Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere ve özellikle, Türk Medeni Kanununun 166/2. maddesine göre boşanmaya karar verilebilmesi için davalının az da olsa kusurunun bulunmasının gerekmesine, somut olayda davalı kadına atfi mümkün hiçbir kusurun bulunmadığının anlaşılmasına göre, Hukuk Genel Kurulunca benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

GÜNDÜZ AVUKATLIK VE DANIŞMANLIK BÜROSU

Açıklanan nedenlerle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında açıklanan nedenlerden dolayı BOZULMASINA, istek halinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine, 17.06.2015 gününde oyçokluğu ile karar verildi.